

Friesch Dagblad 6 december 2016 een reactie op :

Professor Kuitert opnieuw in de pers

Heel wat mensen zijn zaterdag 3 december geschrokken van een interview met de inmiddels 92-jarige professor Kuitert, geplaatst in het Friesch Dagblad. Heel wat mensen zullen zich herinneren dat er al heel wat gespreksavonden zijn geweest over het gedachtegoed van deze professor. Er is nu een biografie verschenen over hem (dat is een boek dat zijn leven beschrijft). Kuitert is in zijn levenslange zoektocht naar God onderweg alles kwijtgeraakt. Hij zeg "bij nul" te zijn uitgekomen. Hij heeft namens de Kerken aan de Vrije Universiteit te Amsterdam onderzoek gedaan naar geloven. Hij stelt tenslotte aan het einde van zijn leven, dat God een denkconstructie is van de mensen. Alles over Boven is beneden bedacht, zo stelt hij. Jezus is een wijsheidsleraar en als Kuitert komt te sterven, wordt hij "verzameld tot zijn vaderen".

Toen ik zaterdagochtend dit artikel gelezen had, was het heel onrustig in mij. Ik heb met de hond gelopen en kon niet anders dan direct onderstaand artikel schrijven, dat 6 december in het Friesch Dagblad is geplaatst.

Het "boven" is begonnen in het vaderhart van God.

Een 92-jarige man is ervan overtuigd dat God een denkconstructie is. Het wordt onrustig in mij; ik ben hier verdrietig van. Veel gedachten komen bij mij op. Ervaringen die ik zelf heb gehad als predikant in de pastorale praktijk.

Ik denk aan een ontmoeting met een negentigjarige man in het verzorgingshuis te Voorthuizen, een slordige 25 jaar geleden. Hij vertelde mij, dat er in het huis iemand honderd was geworden. 'Dan word je geïnterviewd alsof je een prestatie geleverd hebt, terwijl het je gegeven is!' Hij had gesproken met de honderdjarige: 'Weet je nu waar je naar toe gaat als je sterft?' Maar nee, daar bleek deze man geen idee van te hebben. Waarop de man van negentig hem ronduit gezegd had: 'Dan ben je toch wel een domoor. Nu heb je zoveel jaren geleefd, zoveel kansen gehad om te zoeken, en je hebt nog niet gevonden?' " Twee weken later overleed de negentigjarige in de vrede en vrede van God, zijn hemelse Vader.

Bono zingt met U2 het bekende I still haven't found what I'm looking for. Ik vind dat een prachtig lied, het ontroert me. Bono weet werkelijk wel wat er in deze wereld aan de hand is. Hij weet ook van mensen die in hun nood tot God gebeden hebben en dat ondanks dat hun huis - en leven - is ingestort, zoals Kuitert dat in 1953 heeft gezien. Terwijl Kuitert het geloof is kwijtgeraakt, is Bono blijven geloven. Het Koninkrijk komt. Hij heeft heel eerlijk gezegd, dat je als je in Jezus gelooft - in dat tegendraadse bijkans ongelooflijke van de opstanding uit de doden - je óf gek bent, óf je gelooft in het mooiste. Ik schaar mij bij de laatste groep. Ik houd van God. En met velen geloof ik dat het Koninkrijk van God komt. Een rijk waarvan al onze voorstellingen overtroffen zullen worden.

Dorpsdominee

Ik kom in mijn dagelijks leven mensen tegen die geloven en die niet geloven. Ik houd van de mensen. Ik heb soms tranen in mijn ogen, mijn hart brandt vaak van ontroering. Dat wordt al maar sterker. Ik raak steeds meer ontroerd als dorpsdominee bij de levensverhalen die mij worden toevertrouwd. Dan staat daar een echtpaar op de stoep en ik laat hen binnen. 'Ik heb kanker en zal niet meer zo

lang leven' Maar hij heeft een droom gekregen, en 'staat het niet in de Bijbel dat God door dromen spreekt?' Talloos zijn de mensen die hun geloofsgeheimen met mij gedeeld hebben. Werkelijk: heel wonderlijke en uitzonderlijke verhalen. Heel intiem spreken ze over hun Godservaringen. Ze weten en begrijpen lang niet alles, maar dat deze zo ingrijpende ervaring van Boven kwam en niet bedacht is, is klip en klaar. Ja, als dorpsdominee van Aldeboarn geloof ik met de mensen mee.

Soms ben ik weliswaar verbijsterd om wat er gebeurt. Ik sta bij de wieg en bij het graf. En ik kan het niet uitstaan als die twee veel te dichtbij elkaar liggen. Maar ik kan niet anders dan geloven in een God die huilt en die tranen opvangt en bewaart in een hele grote kruik, zoals een psalmist ergens schrijft. Ik geloof in een God die allermeeft bewogen is om de pijn en het onbestaanbare van deze aarde. Zo is Hij gekomen in Jezus zijn Zoon. Een baby die afhankelijk en kwetsbaar is. Als je niet voor dat Kind zorgt, komt er niets van terecht. Ja, alles over Boven wordt beneden gezegd. Ik ga mee met Kuitert daarin. Met één significant verschil: het is Boven bedacht. Het 'Boven' is begonnen in het vaderhart van God. In Zijn liefde.

Ik heb God ervaren. Al begrijp ik heel veel niet en zing ik en geloof ik dus mee, dat ik het nog steeds niet allemaal gevonden heb. Maar de werkelijkheid van God, daar zal ik nooit van terugkomen, het ontkennen - zoals Kuitert doet. Het is mij onmogelijk aan de waarheid van God te twijfelen. Hij is er. Hij heeft mij aangeraakt, in een intense ervaring, in zo warme nabijheid, in een diepe stem in het hart. En ik zie dat steeds bevestigd in medemensen binnen en buiten de Kerk. Ik heb de waarheid niet in pacht. Er is veel meer geloven dan het christelijk geloven. Er is veel meer nabijheid van God dan alleen in de kerk. Hoewel de Kerk mij dierbaar is; ik houd van haar en haar mensen.

Er is meer

Houdt de reden voor geloven dan op bij die persoonlijke ervaring? Immers, niet iedereen heeft dergelijke ervaringen. Ik weet eerlijk gezegd niet waarom de één, als een soort van vaste grond onder zijn bestaan, geloven kan en de ander als maar weer overvallen wordt door knagende twijfel en de onmogelijkheid dit alles aan te nemen. Ik heb er geen enkele behoefte aan om wie niet gelooft aan te vallen trouwens. De kritische vragen die mij gesteld worden scherpen mij op. De twijfel behoedt mij voor de te gemakkelijke vanzelfsprekendheid. De terechte vragen, 'of het nu allemaal zo gemakkelijk is te geloven', helpen mij.

Ik geloof dat Jezus Christus is opgestaan uit de dood. Dat is het hart van geloven maar tegelijk het meest ongelooflijke van geloven. De christenen van het eerste uur hadden hun leven er voor over om Hem na te volgen – zoals dit nog altijd de realiteit is. De keuze voor lijden op een verschrikkelijke manier of dit geloof opgeven werd en wordt beantwoord met persoonlijk lijden en volharden in dit onopgeefbare geloof. Dat is een keuze: je kunt en wilt niet anders omdat de waarheid van dit geloof in Jezus boven alles uit gaat, zelfs boven je dood uit.

Er is heel veel reden om te geloven. Het spijt mij buitengewoon dat professor Kuitert in zijn lange zoektocht dit is kwijtgeraakt. Maar hij ontnemt mij dit dierbare geloof niet. God is met mij tot achter mijn laatste adem. Hij rust mij toe in alle commotie en emotie om te bouwen, nu al, aan de komst van Zijn Koninkrijk in de alledaagse werkelijkheid.

Ds. Piet Rozeboom